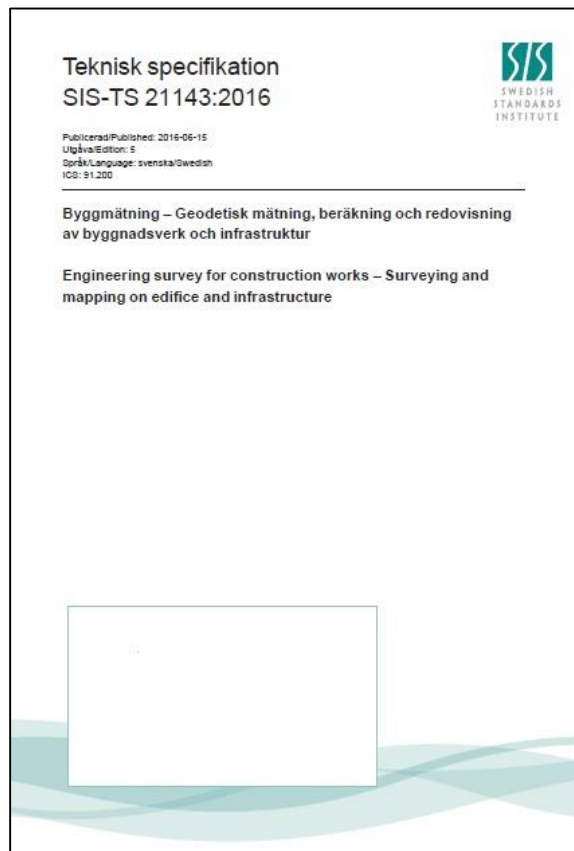

Mätningsteknik och SIS tekniska specifikationer

De tekniska specifikationerna för **geodetisk mätning** och **markmodeller** revideras av **SIS/TK 178 Byggmätning och toleranser**, med deltagare från

- Trafikverket
- Lantmäteriet
- Tyréns
- WSP Sverige
- Sweco Civil
- Scior Geomanagement
- ÅF-Infrastructure
- SBG - Svensk Byggnadsgeodesi
- Trimble

Anders Boberg, Tyréns AB

SIS-TS 21143:2016 Geodetisk mätning

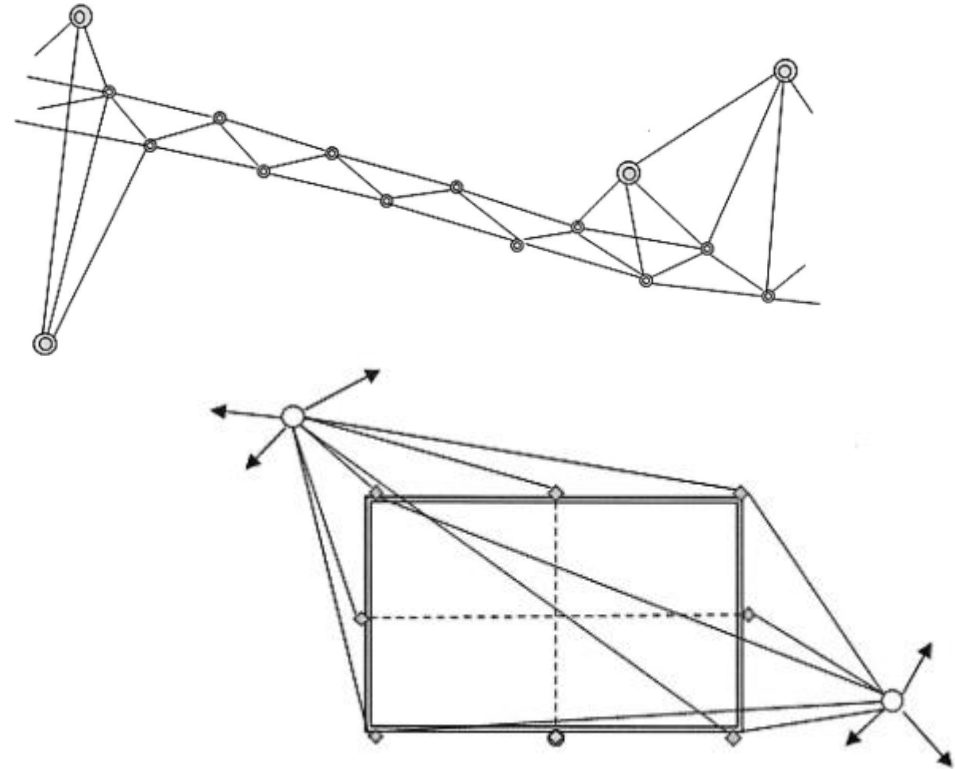
SIS-TS 21144:2016 Digitala markmodeller

Äldre versioner, ännu gällande:

- **SIS-TS 21143:2013** Geodetisk mätning
SIS-TS 21144:2013 Digitala markmodeller
- **SIS-TS 21143:2009** Geodetisk mätning av långsträckta objekt
SIS-TS 21146:2009 Geodetisk mätning för byggnadsverk
- SIS-TS 21144:2007** Framställning av digitala terrängmodeller
SIS-TS 21145:2007 Provning av digitala terrängmodeller

SIS-TS 21143:2016 Geodetisk mätning

- Stomnät
  - Anslutningsnät med GNSS
  - Bruksnät med terrester mätning
- Detaljmätning
  - Inmätning
  - Utsättning
  - Kontrollmätning

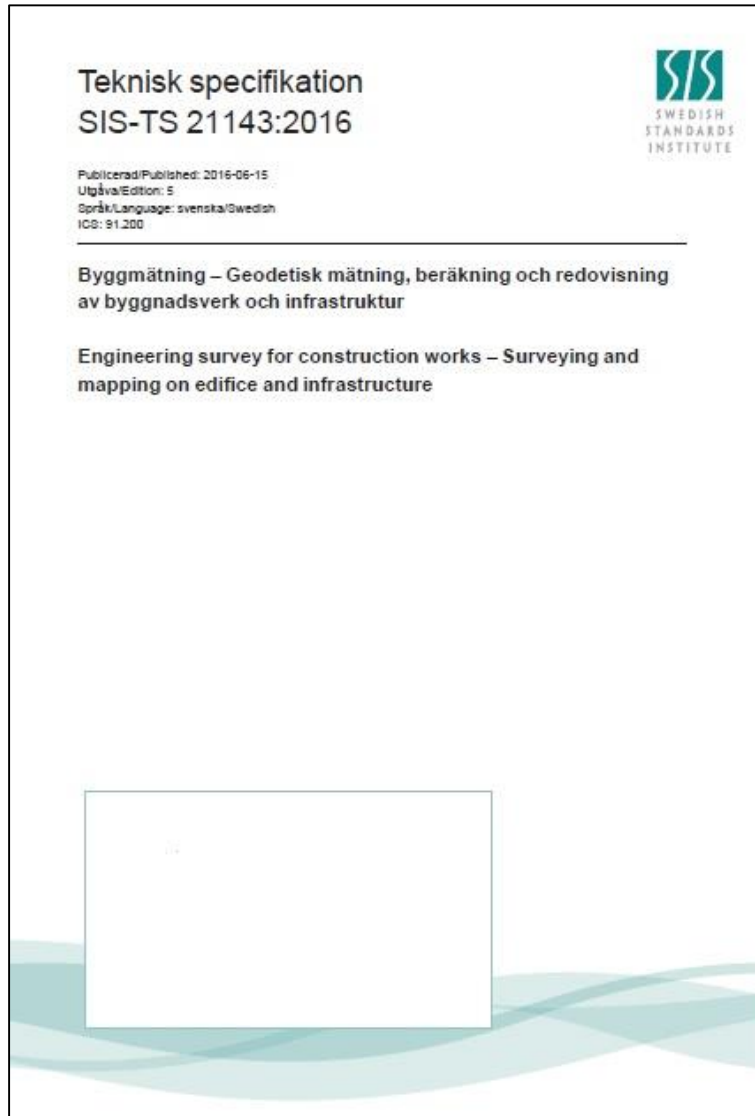

Behov av översyn. Projektgrupp:

Anders Boberg, Tyréns AB

Johan Vium Andersson, WSP

SIS-TS 21143 (och 21144) har koppling till:

**AMA Anläggning
AMA Hus**

Trafikverket TDOK

Innehåll:

SIS-TS 21143 Geodetisk mätning, kap. 1-5

1 Omfattning. **1-2** Hänvisningar. **3** Termer.

4 Instrument (inklusive kontroll)

5 Referenssystem i plan och höjd. Transformationer

SIS-TS 21143 Geodetisk mätning, kap. 6

6 Stomnät

6.2 Stomnät i plan (gemensamt för olika nättyper)

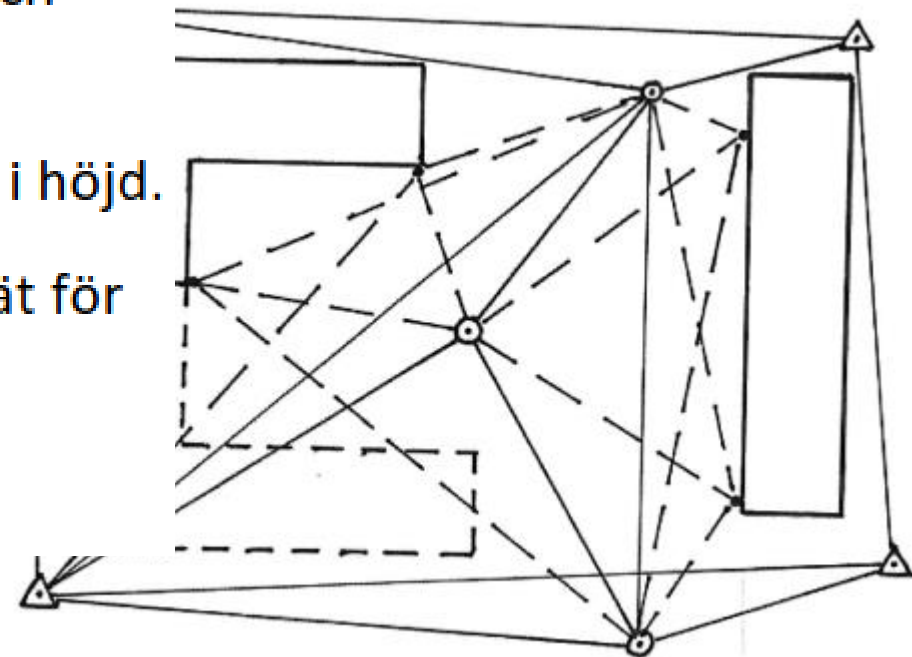
6.3 Anslutningsnät i plan. 6.4 Bruksnät i plan.

6.5 Nät i plan för byggnadsverk (inklusive tunnel, rörelse och deformation)

6.6 Stomnät i höjd. 6.7 Anslutningsnät i höjd. 6.8 Bruksnät i höjd.

6.9 Nät i höjd för byggnadsverk (inklusive tunnelnät och nät för sättningsmätning)

6.10 Kontroll av stomnät

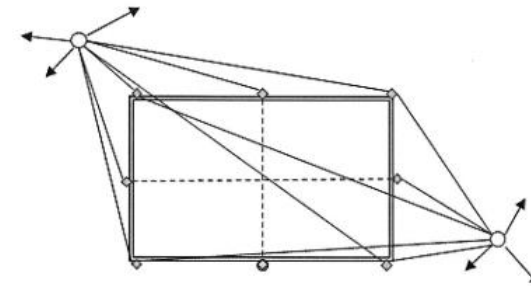

SIS-TS 21143 Geodetisk mätning, kap. 7-8

7 Detaljmätning. 7.2 RTK-noggrannhet. 7.3 Stationsetablering.

7.4 Inmätning (inklusive rörelse- och sättningsmätning och kontrollmätning)

7.5 Utsättning.

8 Kvalitetssäkring och kontroll av detaljmätning

SIS-TS 21143

Tabeller A

Tabell A.3 — Avvägningsinstrument

Klass	Användningsområden	Medelfel i höjdskillnad för 1 km dubbelavvägning
A1	Anslutningsnät i höjd. Sättningsmätning.	≤ 1 mm
A2	Bruksnät i höjd.	2 mm
A3	Kontroll vid spåranläggning och brokonstruktion.	2 mm
A4	Detalj­mätning av spåranläggning. Kontroll av övriga konstruktioner.	3 mm
A5	Detalj­mätning och kontroll av terrängmodell och nivåkontroll vid vägbyggnad.	5 mm

Anm. 1 Med kontrollerad invarstång avses att fotplattans hörn utgör ett horisontalplan vinkelrätt mot invarstångens gradering utförs hos tillverkaren eller särskild provningsans eller glasfiberstång avses kontrollmätning av en valfri skaldel på varje meter relativt stångens nominell längd får vara högst $\pm (0,3 + 0,2L)$ mm där L är längden i meter.

A.1 Totalstationer (krav)

A.3 Avvägningsinstrument (krav)

A.4 Laserplangivare. A.5 Optiska lod. A.6 Laserlängdmätare

A.7 Geometriska korrektioner för kartprojektion

A.8 Sammanställning, Stomnät i plan

A.9 Krav, stomnät med totalstation. A.10 Krav, stomnät med GNSS

A.12 Sammanställning, Stomnät i höjd

A.13 – A.16 Felgränser vid avvägning. A.17 Mätklasser stomnät i höjd

A.18 Sammanställda krav vid detaljmätning

A.19 Medelfel kontrollmätning. A.20 Medelfel rörelser och sättningar

A.21 Medelfel vid utsättning

A.22 Felgränser vid stationsetablering. A.23 Krav vid fri station

A.24 Krav vid kontroll av etablering

A.25 Krav vid (kontroll)inmätning. A.26 Krav vid (kontroll)avvägning

A.27 Krav vid utsättning i plan. A.28 Krav vid utsättning i höjd

SIS-TS 21143 Tabeller B-F

Bilaga B Redovisning av stomnät

Bilaga C och D Formler för toleransberäkning

Bilaga (F) E Exempel på kontrollinmätning

Bilaga (G) F Etablering av lokal referensstation

Innehåll:

SIS-TS 21144:2016 Digitala markmodeller

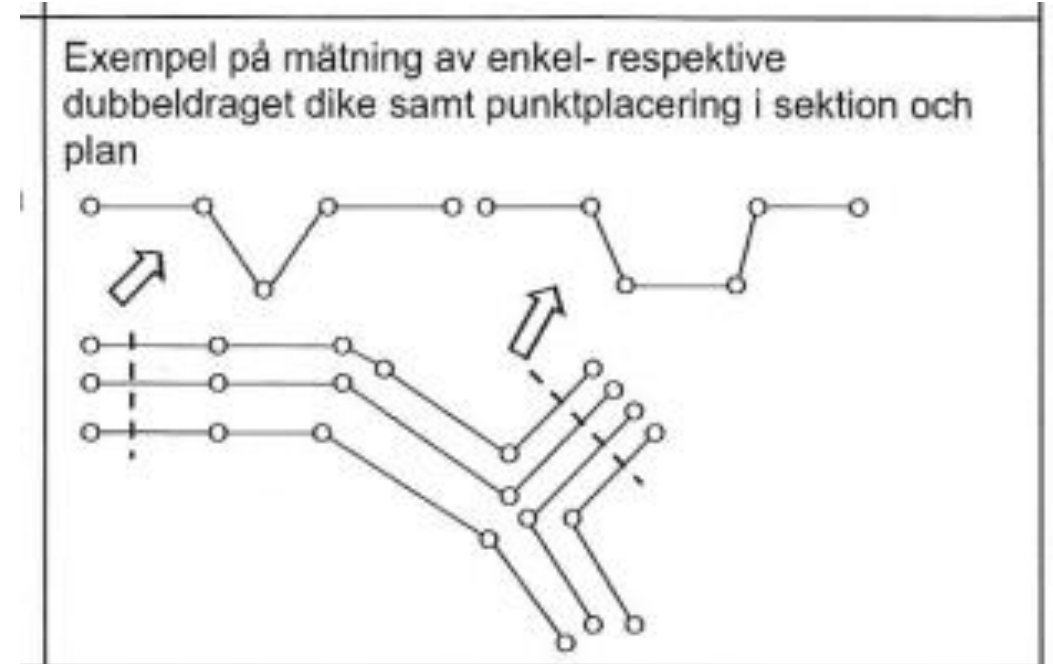
- Att **skapa** digitala markmodeller
- Att **kontrollera** digitala markmodeller

Stort behov av nyskrivning.

Projektgrupp:

Tobias Jonsson, SWECO

Jesper Klarqvist, Trafikverket

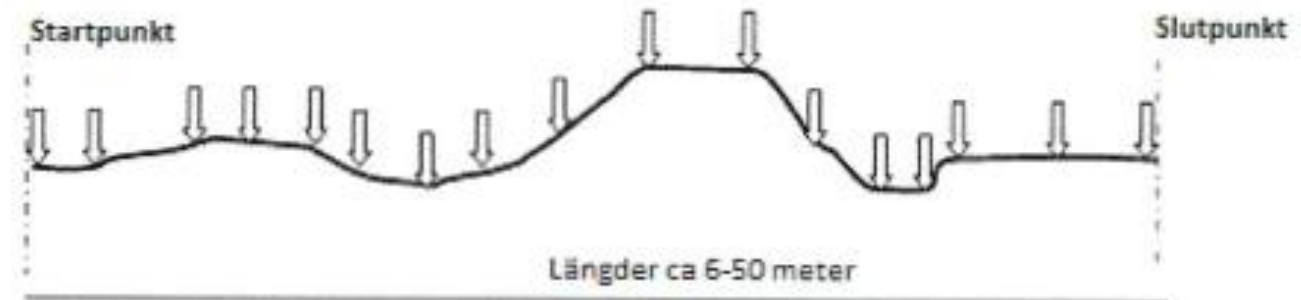
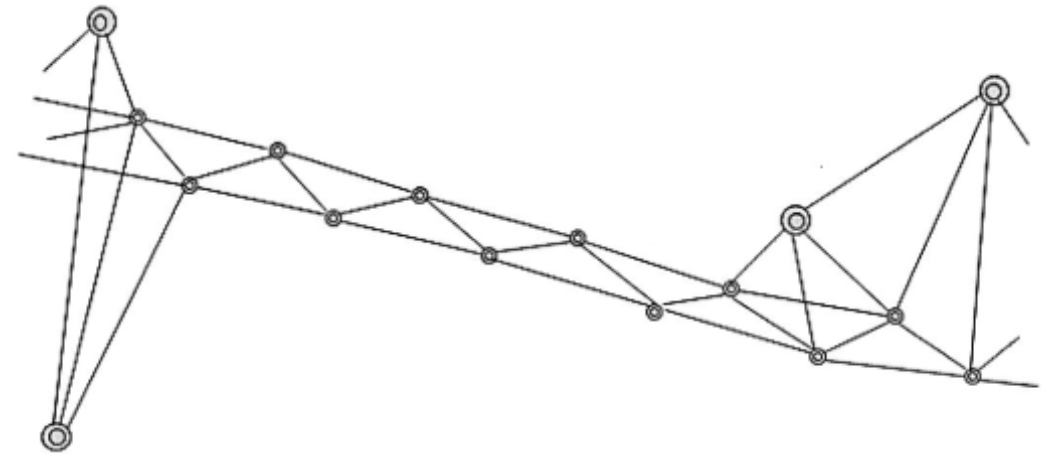

Behov av förnyelse:

- **Nya versioner av båda dokumenten**
- Samordning med HMK, särskilt med HMK-Geodesi
- Hänsyn till effekter på AMA Anläggning och AMA Hus

Arbete pågår. Samordningsgrupp finns med HMK.

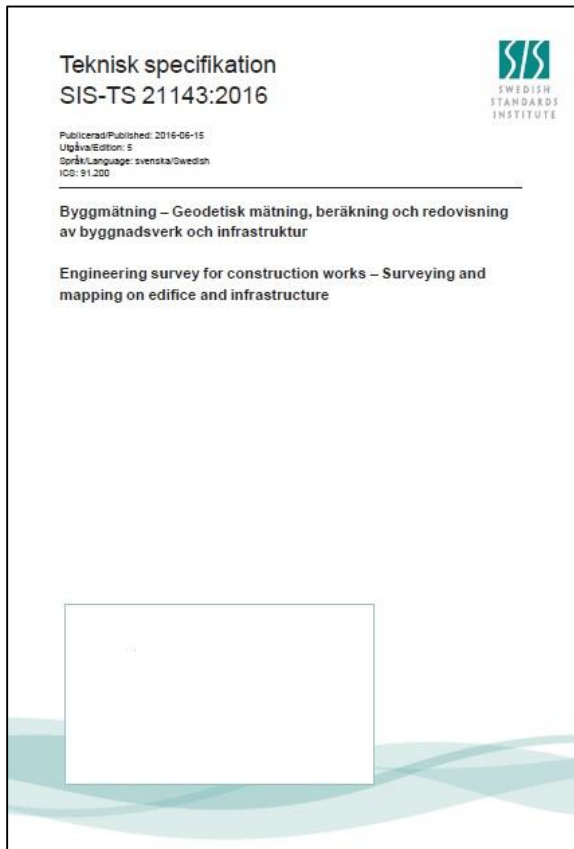
- Begränsande faktor: Ekonomi

Figur 5 — Profilutförande med mätpunkter

Medverkan i arbetet

De tekniska specifikationerna för geodetisk mätning och markmodeller revideras av **SIS/TK 178 Byggmätning och toleranser**, med deltagare från

- Trafikverket
- Lantmäteriet
- Tyréns
- WSP Sverige
- Sweco Civil
- Scior Geomanagement
- ÅF-Infrastructure
- SBG - Svensk Byggnadsgeodesi
- Trimble

Fler medlemmar behövs, gärna kommunala!

Anders Boberg, Tyréns AB